

15 JAREN ADVIESRAAD

Adviesraad
Sociaal Domein
Son en Breugel

Ik zit aan tafel bij een sollicitatiegesprek met een aspirant bestuurslid en de voorzitter vraagt mij of ik misschien wat kan vertellen over de totstandkoming van de Adviesraad Sociaal Domein in Son en Breugel. Dat kan ik wel, want ik heb aan de wieg mogen staan van deze vereniging en daarna vele jaren het secretariaat mogen vervullen. De voorzitter zelf is bepaald niet van het eerste uur en het interesseveld van de kandidaat is pas sinds kort wat meer op het sociaal domein gericht. Niet vreemd dus dat ik hen best wat verrassende feitjes en gebeurtenissen wist te vertellen; in welke omstandigheden de Adviesraad tot stand is gekomen, hoe de vorm en inrichting is ontstaan en met welke achtergrond of overweging. Over de gekozen overlegstructuur en wijzigingen in de afgelopen jaren. Enzovoort...

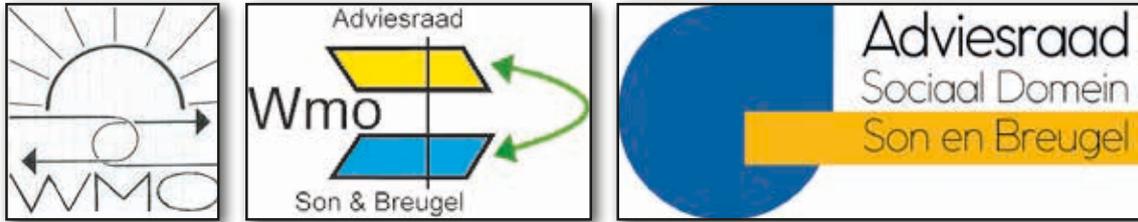
Niet raar dat de voorzitter mij daarna vroeg of ik over de (ontstaans-)geschiedenis van de Adviesraad wat op papier wilde zetten. Met het 3e lustrum in aantocht heb ik wat bij elkaar gezocht. Maar ik heb nooit de intentie gehad om een historisch document te produceren.

In dit boekje zijn wat feiten, wat overwegingen, wat ervaringen weergegeven van een aantal personen die een rol hebben vervuld in 15 jaar Adviesraad in Son en Breugel. Natuurlijk had ik veel meer oud-collega's en betrokkenen kunnen vragen een bijdrage te leveren. Ik dacht dat het zo wel mooi was, maar ik voeg meteen een uitnodiging toe. Een verzoek aan ieder die wat kan toevoegen aan dit boekje: 'laat mij dat weten'. Dan komt er binnen de Adviesraad een document met een steeds betere weergave van de ontwikkeling van burgerparticipatie inzake het sociaal domein binnen Son en Breugel.

Grote dank aan allen die een bijdrage hebben geleverd en speciaal voor het enthousiasme dat ze zonder uitzondering lieten blijken.

Ad van den Hurk

15 Jaar Adviesraad Sociaal Domein S&B

Ondanks de periode waarin we leven - COVID heerst nog steeds, onbetaalbare schaarse huizen, al maanden geen regering en lange wachlijsten in de zorg - is het in Son en Breugel tijd voor een feestje!

De 'Adviesraad Sociaal Domein S&B' (kortweg: Adviesraad), voorheen geheten 'Adviesraad Burgerparticipatie Wmo S&B' en nog eerder 'Platform Burgerparticipatie Wmo S&B' bestaat 15 jaar. Al vanaf het begin waren er 15 organisaties die deel wilden nemen aan het platform.

Initiator en eerste voorzitter Jan de Lange: "Deze startperiode was spannend en leerzaam. Ik voelde de verantwoordelijkheid die op mijn schouders rustte. Onze adviezen werden als 'kundig' beoordeeld. Dat gaf een goed gevoel."

In dit boekje wordt u als lezer meegenomen door 15 jaar Adviesraad.

Hoe ontstond de Adviesraad? Welke onderwerpen kwamen aan bod? Wat voor gevraagde en ongevraagde adviezen werden gegeven? Wat is 'De Sonnerie-lijst? Deelnemers aan de Adviesraad, wethouders en derden blikken terug in de tijd, maar kijken ook wat vooruit.

Zoals de huidige voorzitter Tom Thalhammer: "De toekomst van de Adviesraad is onderdeel van een groter geheel, namelijk van burgerparticipatie.

College en gemeenteraad claimen al jaren daar meer aandacht aan te willen geven, doch de Adviesraad is al 15 jaar geleden opgericht om burgerparticipatie in de praktijk te realiseren."

Alle deelnemers die een bijdrage hebben geleverd zijn het er over eens: op naar het volgend lustrum. Er is al veel goed werk verzet. Maar er is ook nog genoeg (vrijwilligers)werk aan de winkel voor de Adviesraad.

Nederland is - internationaal gezien - een sociaal land waar men burgers die niet op een gewone wijze kunnen deelnemen aan de maatschappij niet zomaar in de kou laat staan. Begin van deze eeuw was er de Wet Voorzieningen Gehandicapten (WVG). En soortgelijke wetten voor arbeidsloze en minima zoals de Welzijnswet en delen van de AWBZ.

Begin 2005 werd een Wet op Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo) aangekondigd. Een wet om de veelvoud aan loketten en bureaucratie terug te dringen en een duidelijke rolverdeling tussen rijk en gemeenten tot stand te brengen. Met als uitgangspunt dat burgers mee willen doen aan de samenleving. Essentieel was daarin dat er SAMEN oplossingen moesten worden gevonden voor problemen die mensen ondervinden bij het volwaardig meedoen in de maatschappij. Dat gaat veel verder dan een lijst van 'als je dit hebt, dan doet de gemeente dat'.

De Wmo kende 2 bepalingen inzake cliëntenparticipatie:

- College B&W moet burgers betrekken bij de totstandkoming van het vierjaarlijks plan zoals zij zich dat heeft voorgenomen op grond van artikel 15 van de Gemeentewet.
- College B&W moet, voordat zij een ontwerpplan aan gemeente stuurt, het advies vragen van de Gezamenlijke vertegenwoordigers van belangenorganisaties.

Hun advies dient samen met het ontwerpplan aan de gemeenteraad te worden gestuurd.

Prestatievelden

In de wet Wmo 2006 zijn 9 zogenaamde prestatievelden genoemd waarvan van toepassing zijn *voor de eigen gemeente*: de sociale leefbaarheid van wijk en buurt; informatie en advies en cliëntondersteuning; ondersteunen van mantelzorgers en vrijwilligers; deelname aan het maatschappelijke verkeer en het zelfstandig functioneren van mensen met een beperking of chronisch psychisch probleem.

De overige prestatievelden zijn *regionaal*: op preventie gerichte ondersteuning van jeugdigen (en ouders) met problemen met opgroeien; maatschappelijke opvang, waaronder vrouwenopvang; bevorderen van openbare geestelijke gezondheidszorg en bevorderen van verslavingsbeleid.

Son en Breugel bereidt zich voor op de komende Wmo

In het voorjaar van 2005 spreekt het bestuur van Stichting Platform Gehandicaptenbeleid S&B (PG) over het belang van cliëntenparticipatie in de komende Wmo. Het PG heeft dan al een formele inspraakbevoegdheid welke is geregeld in de Gemeentelijke Verordening Cliëntenparticipatie Gehandicaptenbeleid in het kader van de Wet voorzieningen Gehandicapten (WvG). Om per 1 januari 2006 klaar te zijn voor de uitvoering van de Wmo en daarmee ook een andere vorm van cliëntenparticipatie wil het PG zich niet alleen buigen over de nieuwe vorm van cliëntenparticipatie omdat de Wmo veel breder is dan alleen het gehandicaptenbeleid. Het PG nodigt de gezamenlijke ouderenbonden (COSBO) en Stichting Welzijn uit om hierover te praten. Er volgt een voorzichtig gesprek tussen Jan de Lange (PG), Fré vd Lande (PG), Ad vd Hurk (COSBO) en Loes Roel (Stichting Welzijn).

De wethouder die op dat moment zelf ook voornemens heeft om met een vertegenwoordiging van de Raad voor het Ouderenwerk, de cliëntenorganisatie RPCP en het PG om tafel te willen om te komen tot een lokaal platform cliëntenparticipatie Wmo ondersteunt dit initiatief van harte.

De gemeente heeft een korte startnotitie geschreven waar niets meer en niets minder in stond dan dat zij een terughoudende houding zal aannemen bij de beleidsontwikkeling van de Wmo. Ook geeft de gemeente aan wel te voelen voor een Lokaal Platform zoals wordt voorgesteld. De gemeente kan namelijk niet met elke afzonderlijke cliëntenorganisatie overleggen in voorkomende gevallen. Wat betreft de Wvg en de Welzijnswet, die opgaan in de Wmo, is de gemeente niet van plan om hier iets aan te wijzigen. Deze zaken lopen goed en waarom dan veranderen. Dat ligt anders voor zaken zoals het implementeren van beleid voor bijvoorbeeld de huishoudelijke hulp met daarbij de mogelijkheid voor PersoonsGebodenBudget (PGB).

Platform Cliëntenparticipatie Wmo in oprichting

Het PG bij monde van Jan de Lange neemt een eerste initiatief om in brede kring te brainstormen over mogelijke invulling van cliëntenparticipatie voor Son en Breugel. De naam Platform Cliëntenparticipatie Wmo i. o. verschijnt. In dit verkennend gesprek (augustus 2005) waren aanwezig: vanuit het PG Jan de Lange en Fré v/d Lande; vanuit COSBO Ad vd Hurk en Jan Koks; vanuit de organisatie voor mensen met een sociale uitkering (CLIP) Ans Habraken, vanuit Stichting Welzijn: Jacqueline van de Ven (Jeugd- en jongerenwerk en Zorgcentrale) en vanuit de Raad voor het Ouderenwerk Loes Roel. Opgemerkt zij dat pas in een later stadium is vastgesteld dat 'aanbieders' (zoals Stichting Welzijn) niet in een komend Platform plaats kunnen nemen. Een besluit van belang.

Alle partijen streefden naar een lokaal Platform waarbij er sprake is van een zo breed mogelijk draagvlak en bondgenootschap waar elkaars deskundigheid wordt benut. Naast vervolgoverleggen tussen vertegenwoordigers van de cliëntenorganisaties volgen ook bestuurlijke overleggen met toenmalig wethouder Resi van Ommen en beleidsmedewerker Wim Strijbosch en dringt men aan dat de gemeente probeert in te stappen in de pilot cliëntenparticipatie Wmo, uitgevoerd door Boogprojecten en gesubsidieerd door de Provincie.

Invoering Wmo wordt uitgesteld:

Niet geheel onverwacht deelt het Ministerie mee dat de Wmo niet in 2006 wordt ingevoerd, maar het wordt 2007. In mei 2006 is een wisseling in het College van B&W. Judith Verschelling wordt wethouder met de portefeuille Wmo.

Belangrijke items uit vergaderingen van het platform burgerparticipatie Wmo S&B I.O.

2006 in vogelvlucht: Er wordt gesproken over de structuur van het platform, hoe leden (=organisaties) en functies gekozen worden en dat PG en ouderen altijd in het bestuur deelnemen. Advies voor trainingen voor het complete platform, de Workmate voor een sterke burger en efficiënte cliëntenparticipatie in de Wmo, er wordt toegezien dat de gemeente geormerkte gelden ook daadwerkelijk voor de Wmo gebruikt en er wordt o.a. geadviseerd over de Verordening Individuele voorzieningen Wmo en de aanbesteding Verordening Individuele Voorzieningen en Huishoudelijk hulp.

In november 2006 worden voorzitter en bestuursleden gekozen. Jan de Lange wordt unaniem tot voorzitter gekozen.

Tot bestuurslid: Ad vd Hurk (secretaris), Roel Miltner, Dirk Grevink, Cor vd Lecq (penningmeester) en José Goossens. Opgemerkt mag worden dat José is gekozen na een stemverklaring van Riet den Hoedt waarin zij opmerkte dat toch minstens één vrouw in het bestuur van het Platform hoort en Ton Schepens voelt diep met haar mee. Er is goed naar haar geluisterd!

Het bestuur spreekt voor de eerste keer in bij de Commissie Burgerzaken omdat men niet omgaat met uitgebrachte adviezen zoals afgesproken.

Steunpunt Mantelzorg komt in de WoonZorgCentrale en valt onder Stichting Welzijn.

Interessant wordt de houding van de gemeente t.a.v. verschillende belangengroeperingen die er zijn (Platform gehandicapten, CLIP, jongeren, etc) of die er komen (Seniorenraad) in relatie met het Platform. Aandachtspunt blijft de mate van overleg en de momenten van overleg tussen wethouder/gemeenteraad en Platform. Er is grote aandacht voor de feitelijke gang van zaken in de commissie Burgerzaken en gemeenteraad en het onder de aandacht brengen van stukken bij de juiste mensen op het geschikte moment. Steeds meer vrijwilligersorganisaties met werkgebied Son en Breugel sloten zich aan bij het Platform. Eind 2006 waren er zo'n 20 organisaties lid en nog 3 corresponderend lid.

2007: Installatie van het Platform

Na fiat van de gemeenteraad voor de Inspraakverordening installeert wethouder Verschelling op 22 januari het Platform; uiteraard tekent Jan de Lange namens de nieuwe club voor cliëntenparticipatie.

De doelstelling van het Platform luidde:

Het formuleren van de collectieve wensen van vrijwilligers- en belangenorganisaties op het gebied van de Wmo

in de gemeente Son en Breugel, die als beleidsvoorstellen en/of adviezen aangeboden worden aan het College op grond waarvan gemeentelijk Wmo-beleid mede wordt vastgesteld.

Het Platform wil graag samenwerken met het College, in het bijzonder met de Wethouder die de Wmo in portefeuille heeft, met de gemeenteambtenaren en andere vrijwilligers- en belangenorganisaties in ons dorp.

2007: De eerste 'echte' vergadering

Op 12 februari 2007 vindt de eerste 'echte' Algemene Ledenvergadering plaats van het Platform met circa 20 aanwezigen. Het bestuur van het Platform heeft een eerste brainstormsessie met rechtstreeks betrokkenen vanuit politiek en gemeente. Deze sessies worden geleid door Ben Braam vanwege zijn gebruikelijke rol als voorzitter van de Commissie Burgerzaken. Jan de Lange heeft o.a. aandacht gevraagd voor de attitude van de gemeente jegens de Wmo-kaderwet en de communicatie naar de burgers. De door de cliënt ingebrachte zorgproblemen dienen centraal te staan en niet de regelgeving, ofschoon die natuurlijk wel de kaders stelt voor de mogelijke oplossingsalternatieven. Ook Jacqueline van de Ven benadrukt de noodzaak van een andere gemeentelijke attitude t.o.v. de cliënt.

Advisering door het Platform

Onze core business: het geven van een advies bij een voorgenomen gemeentelijk besluit.

Vanaf het eerste advies heeft het Platform de werkwijze gehanteerd dat zo'n advies wordt afgegeven door het bestuur, maar dat het wordt voorbereid door een daartoe in te stellen werkgroep, bestaande uit aangemelde deskundigen/ geïnteresseerden vanuit de leden eventueel aangevuld met deskundigen 'van buiten'.

De leden dienen zich goed te realiseren dat het Platform geen belangengroepering is, ook al zijn een aantal belangengroeperingen er wel lid van. Om duidelijkheid te geven werd na een heidag in 2008 de zogenaamde 'Sonnerie-lijst' opgesteld die de uitgangspunten voor advisering voorschreef:

Geen inkomensgrenzen voor Wmo-voorzieningen; niet op voorhand tegenstander van het heffen van eigen bijdragen; grosso modo is het inkomensniveau van mensen met een beperking laag; aandacht op de kwaliteit van de dienstverlening; geen mening over financiële consequenties voor gemeente; geen verantwoordelijkheid of betrokkenheid bij de begroting van de gemeente; inzicht in uitgaven Wmo; Op persoonlijke titel kunnen deelnemers van het Platform Wmo Son en Breugel zorgen hebben over financiële zaken rondom de Wmo. Deze zorgen zijn niet leidend in de advisering.

Gevraagd en ongevraagd advies

Al in 2006 zijn door het Platform 8 gevraagde adviezen uitgebracht en 2 ongevraagde. In 2007 was het hetzelfde. Denk aan onderwerpen als huishoudelijke hulp, onafhankelijke indicatiestelling, het Lokaal Wmo-Loket, de WoonZorgcentrale, PGB, Deeltaxi, Meerjarenplan Wmo en Steunpunten Mantelzorg en Vrijwilligers.

Sprekende activiteiten van het Platform al in de eerste jaren

* *Wmo-Markt* met zorgaanbieders en vele andere activiteiten op 28 okt 2007 in het gemeentehuis en in de Wmo- loket/zorgcentrale. Deze markt - omgedoopt tot WoonWmoBeurs- is daarna steeds om de 2 jaar georganiseerd in de Bongerd.

* *Wmo-Nieuwsbrief*: Twee keer per jaar worden burgers geïnformeerd. Om een groter bereik te verkrijgen wordt het nieuwsbulletin van het Platform Gehandicaptenbeleid hierin meegenomen. Dit nieuwsbulletin is jarenlang op papier verschenen en aan 800 adressen verstuurd. Het stickeren en rangschikken en verspreiden is jarenlang een (meestal) welkome sociale bezigheid geweest voor een aantal leden van de Adviesraad. In 2016 is besloten de uitgave slechts digitaal ter beschikking te stellen en dat viel niet bij iedereen in goede aarde. Vanaf 2020 wordt aan de leden en geïnteresseerden de maandelijkse nieuwsbrief gemaïld, bedoeld om aan de achterban door te mailen.

* *Jaarrapport*: een zeer uitvoerig overzicht van activiteiten wordt jaarlijks gepresenteerd.

* *Algemene Ledenvergaderingen*: 4 keer per jaar met een thema en met uitwisseling van wat er speelt in ieders organisatie, zodat men elkaars organisatie beter leerde kennen.

* *Oprichting SeniorenRaad*. Er werd vooraf afgesproken dat als er punten zijn die elkaars werkgebied bestrijken, dat er dan contact en overleg zou zijn, gericht op optimaliseren van te behalen resultaat. In 2015 is de Seniorenraad lid geworden van de Adviesraad.

* Op 3 maart 2008, na notarieel passeren van de statuten, werd de naam 'Platform Burgerparticipatie Wmo S&B i.o.' omgedoopt tot 'Adviesraad Burgerparticipatie Wmo S&B'. Kortweg: 'De Adviesraad'.

Resi van Ommen (wethouder 2005):

"Mede door de inbreng en inzet van beleidsmedewerker Wim Strijbosch denk ik terug aan een succesvolle start met goede gesprekken en onderlinge verhoudingen vanaf het eerste moment. Jammer dat ik geen rol meer kon spelen toen het echte werk begon. Gelukkig is dit heel goed doorgezet. Dat kan helaas niet worden gezegd van een aantal andere projecten die ik in de steigers heb gezet op het vlak van zorg voor zwakkeren".

Wim Strijbosch (toenmalig beleidsmedewerker o.a. Wmo):

"In het aller prilste begin waren de twee dames wethouders en ik wat sceptisch, maar heel snel hadden we door dat we de hulp van het Platform gewoon hard nodig hadden. Er ontstond een samenwerking die ik daarvoor en daarna nooit meer heb gezien binnen een gemeentelijke overheid. Het was heel bijzonder dat een adviesorgaan maandelijks met de gemeentelijke bestuurder aan tafel zat. Steeds met louter constructieve bijdragen van ieder en wederzijds respect. Voor de Verordening is elk artikel samen doorgeworsteld en leidde tot veel voldoening bij iedereen. Het College, de gemeenteraad en de ambtenarij leerden de Adviesraad kennen als een onmisbaar orgaan in Son en Breugel. Gericht op de inwoners. Ik kijk trots terug op die jaren."

Judith Verschelling (toenmalig wethouder):

"Ik heb gekoesterd dat de Adviesraad zo heeft bijgedragen aan het vormgeven van cliëntenparticipatie die in de Wmo een nieuwe dimensie kreeg. Werd aanvankelijk advies gevraagd over een aangeboden gemeentelijk beleidsstuk, spoedig zaten we vooraf aan tafel. Eerst per kwartaal, maar weldra maandelijks, vaak voor er een letter op papier stond. Als wethouder heb ik die relatie absoluut gewaardeerd en gekoesterd."

Renske Mol (Zorgbelang_Brabant):

"Als buitenstaander zag ik in Son en Breugel altijd een goede samenwerking tussen gemeente en de komende Adviesraad. Kritisch, maar met respect, verstandig dus! Voor mij was jullie jaarlijkse scholing (beleidsdag) altijd een boeiende bezigheid, want jullie wilden creatieve werkvormen. Denkvermogen was er voldoende, maar dat moest worden omgebogen in concrete afspraken. Ik herinner me de cursus 'communiceren met je achterban'. Naar mijn waarneming heeft het kiezen voor de verenigingsvorm gewerkt. Overigens is niet de vorm van de organisatie bepalend voor succes, maar (naast wat toeval) enthousiaste en betrokken leden. En dat zat wel goed. Jullie College en de ambtenaar stonden zeer welwillend tegenover jullie als meedenkende burgers. Ik heb jullie wel de vraag voorgelegd in hoeverre jullie inspanningen resultaat hadden (zeker doordat steeds meer zaken een regionaal karakter kregen) en toen werd het toch wat stil en gingen jullie je daarover beraden.

Het was fijn werken bij jullie: hartelijk, gelijkwaardig en lerend, maar ook vrolijk en opgewekt. Het feit dat Zorgbelang_Brabant vroeg om opnames van 'onze' vergadering te mogen gebruiken bij een te maken dvd inzake Platforms en Wmo spreekt boekdelen."

Eveline Monteiro (B.O.O.G-projecten):

"We hadden het zogenaamde Z-project ontwikkeld als blauwdruk voor de oprichting van een Wmo-raad in diverse gemeenten. Ook Son en Breugel heeft er gebruik van gemaakt. Ik herinner me- na 15 jaar - de enthousiaste club van mensen onder leiding van de charismatische Jan de Lange en secretaris Ad van den Hurk, begeleid door Jacqueline van de Ven. Ik heb de samenwerking met Jacqueline als zeer warm ervaren en was bij herhaling verbaasd over de kennis van zaken van voorzitter Jan de Lange. De samenwerking met de gemeente en de openheid heb ik als beduidend minder ervaren dan bijvoorbeeld in Best. Ik blik even terug op het Z-project, van projectplan tot een blauwdruk die verder wordt gebruikt in Lokaal Sterk. Gesuggereerd wordt om jaarlijks contacten te leggen tussen de voorzitters van de Platforms (of soortgelijke instellingen) ter uitwisseling van ervaringen en info. Ik heb in de vele contacten steeds een prettige sfeer ervaren bij de gedreven leden van de Adviesraad. Fijn dat we toen met z'n allen kwetsbare burgers konden helpen. Fijn dat ik vanuit Humanitas weer in Son en Breugel aan de slag kan voor een opdracht van de gemeente."

Jacqueline van de Ven (Stichting Welzijn; LEVgroep):

"Ik werd gevraagd ter ondersteuning, maar was weinig nodig, omdat de voorzitter de regie sterk bewaakte en er meteen met de gemeente goed draagvlak met de belangrijkste partijen werd gecreëerd. Er was 'grip' en de (komende) adviesraad werd meteen serieus genomen door de gemeenteraad en College. En zo nodig werd er ingesproken. En wat werd er hard gewerkt. De adviesraad met zo'n 20 leden leek wel een professionele netwerkorganisatie die veel stukken te verwerken kreeg, maar vrijwel iedere achterban nam alles serieus. Men schroomde niet om ongevraagde adviezen te geven. Andere gemeenten waar ik zicht op had konden niet tippen aan de slagkracht van de adviesraad Son en Breugel! 'Men' had er een hoge pet van op. Ik heb geen idee hoe dat bij de burgers zat en zit."

Jan de Lange (initiator en 1e voorzitter):

"Heel bijzonder was de hulp van Zorgbelang Brabant en de lokale Welzijnsorganisatie. Respectievelijk Eveline Monteiro en Jacqueline van de Ven hebben ons voortreffelijk geholpen met het benaderen van vrijwilligers- en belangenorganisaties. Op die manier bereikten we in 2006 dat zo'n 15 organisaties deel uitmaakten van het platform Burgerparticipatie Wmo. i.o. Werken met Eveline en Jacqueline was vooral erg zinvol, maar daarnaast ook erg leuk. Dat was dan ook goed te merken aan het resultaat hiervan.

Er werd gewerkt met 9 prestatievelden binnen de Wmo 2007. Van sociale samenhang en leefbaarheid tot maatschappelijke opvang bevorderen van de openbare geestelijke gezondheidszorg en verslavingsbeleid. In die tijd was het best lastig om hiermee te werken. We gingen dan ook regelmatig met elkaar op cursus. Zorgbelang Brabant (Renske Mol) verzorgde in veel gevallen de cursussen. Voor elk prestatieveld was het nodig dat de gemeente een beleid af sprak. Dit alles kwam in de verordening Wmo 2007 waarover we heel veel overleg hebben gevoerd met de gemeente in een hele goede sfeer.

Zelf heb ik deze startperiode als heel spannend en leerzaam ervaren. Ik voelde wel degelijk de verantwoordelijkheid die op mijn schouders rustte. Immers het was een totaal nieuwe ervaring. Door met elkaar hard te werken kwam er steeds meer zicht op een goed draaiend Platform, later Adviesraad. Onze adviezen werden als 'deskundig' beoordeeld en dat gaf mij een goed gevoel. Door hier als voorzitter leiding aan te geven vervulde mij met een zekere trots. Regelmatig verschenen er artikelen (meestal van mijn hand) in toen nog 'De Brug'

over het Wmo beleid en de rol die de Adviesraad hierbij vervulde.

Een bijzonder moment was de viering van het eerste lustrum op vrijdagmiddag 18 november 2011 met een symposium over burgerparticipatie in de Wmo.

De Adviesraad had via Zorgbelang_Brabant geregeld contact met Lotte Penning en zij was betrokken bij het organiseren van dit lustrum. Lotte benaderde de Commissaris van de Koningin in Brabant, Dhr van de Donk, om spreker te zijn bij dit zeer goed bezochte lustrum. Helaas zonder resultaat. Renske Mol (Zorgbelang_Brabant), Wethouder Robert Visser en secretaris Da Costa van De Koepel van Wmo-raden voerden het woord. Na pittige discussies werd heel gezellig het glas geheven.

Dirk Grevink (vanaf 1e uur, 2e voorzitter):

"Een bericht in De Brug van medio 2006 meldde de eerste plannen inzake de burgerparticipatie in de komende wet Wmo. Mij werd duidelijk gemaakt dat een geïnteresseerde burger niet zou kunnen meedoen, wel organisaties op het sociale terrein. Voor mij was dat de Protestantse Gemeente St-Oedenrode/Son en Breugel. Tot lid gekozen voor het eerste bestuur van het Platform. Handen vol aan het vormgeven van de burgerparticipatie, heel veel (ook externe) contacten. Mantelzorgbeleid was mijn pakkie aan. Een studiemiddag hierover, gevolgd door een Werk-

groep en in 2016 verzelfstandigd tot "Stichting belangenbehartiging mantelzorgers S&B". Dat betekende inventariseren wat 'de mantelzorger' wil en dat vertalen in een beleidsvoorstel in coproductie met de gemeente.

Terugkijkend ben ik zeer positief over de aanpak van de cliëntenparticipatie middels Platform/Adviesraad. Het bleek altijd mogelijk voor elk advies een deskundige werkgroep te formeren. M.i. is door het resultaatgericht werken van de Adviesraad bij gemeentebestuur en raad veel waardering gekweekt. Het feit dat de Adviesraad steeds zelf agenda en werkwijze heeft bepaald, onafhankelijk van het gemeentebestuur, is essentieel geweest (en nog)."

José Goossens (vanaf 1e uur):

"Ik werd meteen bestuurslid dankzij de eerder genoemde ingreep van Riet den Hoedt dat er toch minstens één vrouw in het bestuur hoort. Er was echte aandacht voor elkaar, zowel in bestuur als in de ALV van de Adviesraad. Omliggende gemeenten kwamen - terecht - polshoogte nemen om daarna in de eigen gemeente een keuze te maken. Als voorzitter van de Commissie Burgerzaken moest ik stoppen met mijn bestuursfunctie en lidmaatschap van de Adviesraad, maar heb ervaren hoe serieus de Adviesraad door de raadsleden werd bekeken. Vooral ook het feit dat zo'n advies wordt voorbereid door een sterke werkgroep vraagt om het serieus nemen ervan.

Mij is ook wel gebleken dat de rol van de wethouder van invloed is hoe er binnen het gemeentebestuur naar de Adviesraad wordt gekeken."

Roel Miltner (ex-bestuurslid vanaf 1e uur):

"Motto vanuit Wmo moet vanaf eerste moment zijn: HOE kan er hulp geboden worden i.p.v. hoe kan dat vanuit de procedures. Vaak laat men eerst een probleem ontstaan en probeert dat daarna op te lossen. Ik was verbaasd bij het Platform hoeveel hulpverlenende instanties er zijn in ons dorp. En dat werd prima uitgewisseld in de ALV waar iedere lidorganisatie echt aan het woord kwam, zich ook wat wilde verkopen om het eigen werk beter te kunnen doen. De instelling van gemeentebestuur en beambten is ervaren als 'wij moeten er zijn voor jullie, onze inwoners'. Bijna nooit een reactie in de trant van 'we zullen het meenemen of er eens naar kijken'. Heerlijk dat de Adviesraad een echte vrijwilligersorganisatie is die nauwelijks geld uitgeeft, want er zijn altijd wel bekenden die wat (bijna) gratis willen doen. O ja, als eerste redacteur van de Nieuwsbrief was mijn uitgangspunt dat ik niet ging schrijven, maar wel activeren en redigeren. Er is gewoon best veel bereikt en ik kijk er met veel voldoening op terug."

Sjef den Uijl (lid vanaf het 1e uur; ex-bestuurslid):

"Ik denk eerst aan markante personen van het begin die hun stempel op de maatschappelijke ontwikkelingen in ons dorp hebben gedrukt zoals Cor vd Lecq en Koos Westhoff. Maar ook fijn om terug te denken aan bijvoorbeeld Fré vd Lande (die altijd Plètform bleef zeggen).

Bijna uniek dat zoveel organisaties hun deskundigheid bundelden in een vereniging die de cliëntenparticipatie in de Wmo gestalte gaf. Met veel succes zoals mag blijken uit de reacties op uitgebrachte adviezen, het maandelijks Bestuurlijk Overleg en het regelmatig informeel overleg met de Commissie Burgerzaken.

De actie 'Schone Stoep' was soms moeizaam, maar erg gewaardeerd (o.a. met soep en worstenbrood in de kiosk) en was een voorloper van de huidige Opschoondag.

De regelmatige studiebijeenkomsten voor alle leden van de Adviesraad en de uitwisseling van ervaringen vanuit de eigen organisatie in de ALV heb ik van groot belang gevonden. Het lijkt dat de aandacht hiervoor afneemt en dat geldt ook voor visieontwikkeling wat betreft functioneren van de Adviesraad. De uitgebrachte adviezen worden ook minder besproken en dat is niet bevorderlijk voor het meedenken van de achterbannen. Voor cliënten (de doelgroep!) lijkt de Adviesraad verder uit beeld te raken door zaken als het verdwijnen van de papieren Nieuwsbrief en ook doordat wij zelfs de namen van gebruikers niet meer weten als gevolg van de AVG-wetgeving."

Willem Donkers (oud-voorzitter):

"Eigenlijk wist ik niet zoveel van de Adviesraad totdat me werd gevraagd om voorzitter te worden. Ik las wel eens wat kritische artikelen van Jan de Lange in de lokale pers, als voorzitter van de Adviesraad. Ik heb dus geen mening over de eerste jaren ervan. Mijn ervaringen komen verderop."

** Bestuurlijk Overleg:*

opvallend is hoeveel wethouders de Adviesraad als gesprekspartner heeft gehad; soms was 'Wmo' zelfs verdeeld over meer dan één wethouder...

* Het TRIASoverleg komt van de grond waarin de Adviesraad, de Seniorenraad en het Chronisch zieken- en gehandicapten Platform inniger halfjaarlijks overleg voeren over 'wat er leeft en omgaat'. Ook de Mantelzorg gaat deelnemen en later wordt hier 'Son en Breugel Verbindt' aan toegevoegd vanwege haar functie als verbindend communicatiekanaal.

* Dommelvallei Plus: op 11 april 2012 heeft er een eerste uitwisselingsbijeenkomst plaats gevonden van de Wmoraaden van de gemeenten Geldrop-Mierlo, Nuenen, Waalre en Son en Breugel. Saskia v.d. Broek (Zorgbelang-Brabant) trekt de kar om tweemaal per jaar een uitwisselingsbijeenkomst te organiseren met een inhoudelijk thema wat op dat moment centraal staat. Tot heden bestaat dit overleg (Dommelvallei +). Soms ook met de gemeente Best, maar er is geen ondersteuning meer vanuit Zorgbelang.

* In 2013 werd er een website gelanceerd, ondergebracht bij Son en Breugel Verbindt. Opgemerkt mag worden dat aan de effectiviteit van een website, zeker voor een doelgroep als de Adviesraad, ook in 2021 mag worden getwijfeld.

* Er is verrassend weinig verloop in de afgevaardigden bij de Adviesraad; er haken geen lid-organisaties af. Wel gestage uitbreiding.

* Lotte Penning, Gabi Conradi en (langere tijd) Saskia v.d Broek adviseren vanuit Zorgbelang_Brabant het bestuur en zijn actief op menige ALV. De samenwerking verandert van karakter, zeker nadat de subsidie voor hen drastisch is gekelderd.

* Schone Stoep: Op initiatief van Ciel Saris deden een tiental leden van de Adviesraad mee om op een zaterdag zwerfafval te verwijderen. Indrukwekkend dat de basisscholen zo voortreffelijk hebben meegedaan in hun eigen schoolomgeving. Jammer dat spoedig erna de animo ervoor verdween bij gebrek aan support vanuit MKB en horeca en uitblijven van diepgang in gemeentelijk beleid hieromtrent.

* Instemming met trekkersrol Ons Net S&B, initiator van glasvezel in S&B, voor het animeren van 'Zorg en Diensten op Afstand'.

* Kwartaalgesprekken met Marlies Kivits van de LEVgroep over gang van zaken bij de LEVgroep en alle hulp op het sociaal domein. Later met Janine Spoor vanuit het CMD.

* De Bongerd ontvangt ons steeds gastvrij voor al onze vergaderingen.

* Viering eerste lustrum eind 2011 in het Vestzaktheater met een zeer goed bezocht symposium over burgerparticipatie. Wethouder Robert Visser sprak over Civil Society.

* Daarop organiseerde de Adviesraad daarover een middagbijeenkomst. Vastgesteld mag worden dat deze discussie voortleeft in het gedachtegoed van verschillende organisaties die op eigen wijze werken aan een meer levendige 'community' in ons dorp.

* In 2012 verschijnt "Persoonlijk en Dichtbij" dat geruime tijd bepalend zal zijn inzake Wmo.

* Grote aandacht voor een 'sociaal gat' dat valt voor aantal van onze inwoners bij sluiting van de Petrus Banden Kerk. Vanuit de Adviesraad wordt een brief gestuurd aan Parochie Heilige Oda en commissie Burgerzaken.

* 2012 was ook het jaar van de eerste verkenningen op de ingrijpende terreinen van de zogenaamde 'transities' waarbij Jeugd(zorg), rondom Werken naar Vermogen of Participatie en het omvormen van een aantal terreinen vanuit de AWBZ naar de Wmo gestalte moet krijgen in 2015.

* December 2013: verbazing over de gemeentelijke plannen voor ontwikkeling bouwlocaties. Er wordt vanuit Trias een schrijven gericht aan de gemeente waarin wordt gewezen op "Wonen met Zorg".

* Eind 2013: gesprekken met de lokale actieve politieke partijen worden gepland; onze bespreekpunten i.v.m. komende gemeenteraadsverkiezingen worden vooraf toegezonden

* In september 2013 organiseert de Adviesraad een brede studiedag over de aspecten van een komend lokaal Centrum voor Maatschappelijk Deelname (CMD). Sprekers zijn wethouder Robert Visser en Frank Dieten (Dienst Dommelvallei). Overweldigende belangstelling vanuit veel organisaties in ons dorp.

* 2014/15 De transities waarbij de Jeugdzorg en Participatie (werk en inkomen) ook beleidsmatig gemeentelijk worden gedaan, worden van kracht. Dat heeft een grote invloed op de taakvelden van de lokale cliëntenparticipatie, dus op de taak van de Adviesraad.

Een uitbreiding van Adviesraad Wmo naar Adviesraad Sociaal Domein ligt voor de hand.

* Bespreking van problemen in de uitvoering van het Mantelzorgbeleid en Lokaal Gezondheidsbeleid. Denk hierbij aan het nieuwe jeugdbeleid/Jeugdwet en de veranderingen in Passend Onderwijs.

* In 2016 is de aandacht gericht op alle facetten van het Vrijwilligerswerk en op inclusief beleid. Maar ook op de belangrijke dossiers van de huishoudelijke hulp en de eigen bijdrage. Op beide dossiers is een goede inhoudelijke bijdrage geleverd die heeft geleid tot betere besluitvorming.

* De adviesraad Wmo heeft het veranderingsproces ingezet om te komen tot een adviesraad sociaal domein.

* Ook is in 2016 geadviseerd om een 'mediator' binnen de gemeente Son en Breugel aan te stellen. De mediator zou door burgers ingeschakeld kunnen worden bij ongenoegen over een besluit van de gemeente rond 'zorg en welzijn'.

* In 2017 komt cliëntervaringsonderzoek op de rol. Vooral in werkgroepen wordt extra aandacht gevestigd op Eenzaamheid en op een Dementie Vriendelijke Gemeente.

* In 2018 wordt de aandacht gevestigd op de Voedselbank Best, 3-D ketensamenwerking vluchtelingen, de rol van onze huisartsen in het Sociaal Domein Son en Breugel en de ontwikkelingen in het CMD.

* 2019: De ALV stelt het doel en verwachtingen van een website van de Adviesraad vast, houdt een studiemiddag over 'Burgerparticipatie Nieuwe Stijl', buigt zich over de gang van zaken in de ALV en wethouder Jos de Bruin behandelt 'Burgerparticipatie in het Sociaal Domein'. Op ons aandringen wordt de Adviesraad voor de eerste keer genoemd in de Verordening Wmo (vernieuwde versie 2020) als de representant van de ingezetenen. Tot dan toe was de advisering alleen in een met het college gesloten convenant vastgelegd.

*Nieuwe Statuten en Huishoudelijk reglement zijn nodig om ook formeel de wijziging van Wmo naar Sociaal Domein te bekrachtigen.

* 2020 is het jaar van de COVID. Het is triest te moeten melden dat enkele afgevaardigden in de Adviesraad (zeer) zwaar zijn getroffen door corona. De altijd actieve Huub van Gerwen is één van de eerste slachtoffers geworden van Covid-19 in Son en Breugel en is overleden. Bijna alle overleg in bestuur en in ALV gaat digitaal via ZOOM.

We timmeren aan de weg met PR en communicatie o.a. via artikelen in de MooiSonenBreugelKrant; er zijn afspraken gemaakt met de gemeente over de onderwerpen ter advisering; de relatie met Dementie Vriendelijk Son en Breugel en Eenzaamheid/ Kom Erbij zijn verduidelijkt, de website van de Adviesraad werd gemoderniseerd en er werd besloten om het 3e lustrum van de Adviesraad te vieren met een meeting op dinsdag 9 november 2021 in het Vestzaktheater.

Bestuur van de Adviesraad door de jaren heen

- Vanaf het begin is Jan de Lange voorzitter. Medio 2013 moet hij meedelen - met pijn in het hart - dat hij het voorzitterschap niet langer kan vervullen. Op 20 maart 2014 werd uitvoerig afscheid van hem genomen. Hij blijft afgevaardigde in de ALV. De Adviesraad hanteerde het motto 'Ik, Jan de Lange'.

- Vice-voorzitter Dirk Grevink volgt Jan op als gedreven voorzitter.

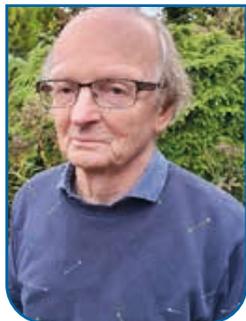
- Eind 2014 wordt Willem Donkers bereid gevonden het voorzitterschap op zich te nemen.

- Ad van den Hurk is secretaris vanaf de eerste minuut; hij neemt afscheid in mei 2016 in een drukke, feestelijke bijeenkomst.

- Het bestuur verjongt! Voorzitter Willem is nog niet gensioengerechtigd en Niels van Elderen- een jonge vijftiger, vol in de werkende samenleving- wordt secretaris. Na twee en een half jaar slaat het noodlot toe en Niels overlijdt eind 2018. Ad van den Hurk neemt het (waarnemend) secretariaat weer op zich en neemt ook weer deel aan alle vergaderingen en activiteiten.

- Willem Donkers treedt eind 2018 af als voorzitter, maar blijft wel afgevaardigde in de ALV.

- Tom Thalhammer, reeds afgevaardigde vanuit de Seniorenraad, is vanaf begin 2019 voorzitter .

In het bestuur zaten voorheen: de pennigmeesters Cor vd Lecq, Sjef den Uijl en Mees Dekker; de leden José Goossens, Roel Miltner, Jeanne v.d. Meijden, Rinie v.d.Looij en Janneke Busko. Het huidige bestuur bestaat naast de voorzitter uit Fred van het Nederend (penningmeester), Els van Dieten, Jaqueline Timp, Caroline Kersten, Maaïke van Kempen en kersvers: Cyrille Gradus en Ben v Bruxvoort.

Ad v.d. Hurk treedt op als waarnemend secretaris.

Tom Thalhammer (voorzitter):

“Na het vertrek van één wethouder in 2019 kwamen er twee nieuwe wethouders en werden de portefeuilles in het college opnieuw verdeeld. De nieuwe wethouder met o.a. de portefeuille Wmo, Jeugdwet en Participatiewet kon geen tijd vrijmaken voor overleg met de Adviesraad. Dat overleg werd neergelegd bij de wethouder belast met Welzijn en Gezondheidsbeleid. Zeker ook belangrijke onderdelen van het Sociaal Domein, maar niet de kerngebieden van de Adviesraad. Protesteren hielp niet. Er werd een prima samenwerkingsovereenkomst afgesloten waarin duidelijke afspraken gemaakt werden over de aard van de onderwerpen waarover advies gevraagd wordt en over de bijpassende procedure. Het heeft er toe geleid – gelukkig – dat de Adviesraad over veel onderwerpen gevraagd is mee te denken. In die periode voor o.a. cliëntondersteuning, gezondheid, vrijwilligers, bibliotheek en armoede, naast de uitvoering van de Wmo, Participatiewet en Jeugdwet. Een ongevraagd advies over cliëntondersteuning heeft eraan bijgedragen dat het college besloten heeft koplopersgemeente op dit onderwerp te worden.

De toekomst van de Adviesraad is onderdeel van een groter geheel, namelijk van burgerparticipatie. College en gemeenteraad claimen, in verschillende bewoordingen, al jaren daar meer aandacht aan te willen geven (overigens geldt dit niet alleen voor Son en Breugel). De Adviesraad is 15 jaar geleden opgericht om burgerparticipatie in de praktijk te realiseren. Het zouden nu dus gouden tijden moeten zijn. Die zien wij niet. Ja, wij worden bij veel zaken betrokken en ja, er wordt naar ons geluisterd en er worden regelmatig positieve opmerkingen over onze bijdragen uitgesproken. De ondersteuning door de ambtelijk secretaris loopt heel goed. Dat is stimulerend. De vraagtekens beginnen wanneer wij de veranderingen, die het gevolg zijn van ons optreden gaan zoeken. In het voortraject van de besluitvorming gebeurt er, door gewaardeerd overleg met ambtenaren en in Bestuurlijk Overleg en de reactie van het college op onze adviezen, zeker wel het een en ander. De afwijzingen door het college van gedeelten van Adviesraad adviezen, die naar de gemeenteraad gaan, geven vaak aanleiding tot discussie maar leiden (nagenoeg) nooit tot bijstelling door de raad. Mondige burgers, die direct in hun belangen getroffen worden komen – terecht – luidkeels in de publiciteit en naar de raad om die belangen over het voetlicht te brengen. Denk bijvoorbeeld aan de bouw van scholen en huizencomplexen. De Adviesraad staat voor participatie in het Sociaal Domein van veelal minder mondige en minder draagkrachtige inwoners, die bovendien geen makkelijk zichzelf mobiliserende groep vormen. In de komende jaren zal blijken of bij de weer ingezette gemeentelijke activiteiten om het bestuur en de burger dichter bij elkaar te brengen echt rekening gehouden zal worden met de signalen, die door de Adviesraad naar voren gebracht gaan worden. Gouden tijden zullen wel niet aanbreken, maar misschien gaat er voor de door ons gerepresenteerde groepen wat meer zon stralen.”

Jan de Lange (1e voorzitter):

“De bekendheid van de adviesraad was altijd een aandachtspunt in de loop der jaren. Zeker in het begin dacht men ‘waar bemoeit die club zich nu weer mee?’. Door steeds maar weer ons (vrijwilligers)werk goed te doen viel het steeds meer op. Door onze standpunten, die niet altijd overeenkwamen met de mening van het college maar wel met de mening van de samenleving, won de adviesraad steeds meer goodwill.

De Wmo 2015 met alle transitie daarbij werd een brede wet met name door toevoeging van de Participatiewet en de Jeugdwet. Hierdoor ontstond een situatie waarin het hele sociaal domein bestreken werd. Daarmee werd het er niet makkelijker op. Adviezen op het gebied van de Jeugdwet en Participatiewet vroegen in eerste instantie ook veel meer werk.

Gelukkig (maar ook jammer) dat ik na de Wmo 2015 en de transities niet meer intensief bij de Adviesraad was betrokken. Immers, deze hele verandering betekende ook een flinke uitdaging om je daarin te verdiepen. Op zich had ik hier nog wel graag bij betrokken willen zijn. Maar ik had afscheid genomen; gelukkig dat de belangenbehartiging voor chronisch zieken en mensen met een beperking vanuit het bestuur primair behartigd wordt door Janneke Busko en later door Maaïke van Kempen.

Ik denk dat de Adviesraad klaar is voor de toekomst. De raad staat stevig in haar schoenen en kan voldoende invloed uitoefenen richting de gemeente. De vorm en samenstelling van de vereniging Adviesraad Sociaal Domein blijkt nog steeds effectief. Het grootste probleem is bij meerdere organisaties waarschijnlijk het rekruteren van nieuwe vrijwilligers. Volgens mij is de adviesraad zeker toekomstbestendig.

Een groot probleem zal zijn de ontwikkeling in de samenleving: de zorg wordt complexer doordat mensen langer thuis moeten blijven wonen en dat met de verdere vergrijzing. Opnames in een verpleeghuis worden steeds moeilijker waardoor situaties thuis soms veel te ver dreigen op te lopen. Met daarbij onvoldoende zorgpersoneel thuis, in het verpleeghuis of het ziekenhuis. In dit spanningsveld valt het niet mee om constructief en creatief mee te doen in dit netwerk als Adviesraad. De wet biedt de mogelijkheid om vanuit de samenleving advies te geven over het sociaal domein. Dat betekent dat we die uitdaging moeten aangrijpen en er als adviesraad moeten staan. Veel succes voor de toekomst en we moeten gaan voor nog eens 15 jaar."

Willem Donkers (oud-voorzitter):

"Toen ik het stokje als voorzitter overnam heb ik ervaren dat deelnemen aan het bestuur een ontzettend goede manier is om een goed beeld te krijgen van het sociaal domein in Son en Breugel.

Ik heb de vergaderingen als zinvol en evengoed gezellig ervaren met grote betrokkenheid van de bestuursleden. Het overlijden van secretaris Niels was een inktzwarte gebeurtenis natuurlijk! Hoe meer organisaties op het gebied van het Sociale Domein lid zijn van de Adviesraad, hoe beter; dat geldt nog steeds. Het plaatsen van artikelen over belangrijke zaken in het sociaal domein in de MooiSonenBreugelKrant is belangrijk en gelukkig krijgt de Adviesraad daar de ruimte voor. Ik schat in dat de bekendheid van de Adviesraad in ons dorp betrekkelijk laag is, al is die zeker gegroeid door de Nieuwsbrief. Aanvankelijk heeft de transitie Jeugd goed gewerkt, maar tekort aan geldelijke middelen heeft daarna parten gespeeld zoals in het hele land. Op andere gebieden zijn tegengestelde belangen van hulpverleners zeker aan de orde geweest. Het stoppen met de sociale werkvoorziening is slecht en er vallen mensen door tussen wal en schip. De unieke vorm van de Adviesraad is anno 2021 nog steeds succesvol; de kunst blijft een balans te vinden tussen een kritische houding naar het gemeentelijk sociale beleid die niet ten koste mag gaan van collegiale samenwerking en vertrouwen."

Sjef den Uijl (oud bestuurslid):

"Bij de transities is het moeilijk voor kleinere gemeenten om voldoende kwalitatieve ambtelijke capaciteit te houden. Door verschillende maatregelen in gemeenten kan men makkelijk 'onrechtvaardigheid' ervaren. Door toenemende complexe regelgeving wordt advisering geleidelijk aan een exclusieve aangelegenheid voor

hoger opgeleiden, terwijl het vaak gaat om minderbedeelden. De Adviesraad als Vereniging heeft zeker toekomst, maar de lid-organisaties moeten actiever betrokken (willen) worden. De Adviesraad zou meer als koepel kunnen werken naar de leden. Het organiseren van voorliggende voorzieningen is steeds van belang en de doelgroepen moeten, ondanks de AVG, steeds in beeld blijven.”

Roel Miltner en José Goossens (oud bestuurders) zeggen glashelder dat de Adviesraad in de huidige opzet zeker moet doorgaan. Respect en waardering voor hun werk zijn nog volop aanwezig. Anders zou het maandelijks bestuurlijk overleg met de gemeente al lang niet meer bestaan. Waarbij wordt aangetekend dat men steeds beter moet luisteren naar de hulpvraag uit de maatschappij, vroegtijdig moet inspelen op nieuwe wetgeving en regelingen en dat zeker voor het sociaal domein meestal geldt ‘hoe minder regelgeving, hoe beter’. Want dan kan het gevoel uit het hart leidend zijn.

Robert Visser (wethouder rond de transities):

“Als ik terug denk aan wat toen nog de Wmo Adviesraad heette denk ik vooral aan het volgende: een groep serieuze, zeer betrokken mensen, die vanuit een goed onderbouwde inhoudelijke argumentatie en in afstemming met het brede maatschappelijke achterveld een grote bijdrage leverden in beleidsvoorbereiding en uitvoering, bewust van de rol en ook heel goed in staat het politieke krachtenveld te gebruiken.

De grote transities van taken die van het Rijk naar de gemeenten werden overgeheveld maakte het een boeiende maar ook onzekere tijd. Veel zaken moesten opnieuw uitgevonden worden. Soms moesten de bakens tussentijds worden verzet omdat de wereld niet altijd goed voorspelbaar is. Dat was voor de gemeentelijke organisatie een flinke uitdaging. Daarbij was het ook zoeken naar een goede samenwerking met de Adviesraad. Gelukkig ging dat vanuit een “positieve grondhouding”. Ik heb dat altijd als zeer positief ervaren. De inbreng en advisering was altijd goed doordacht en de sfeer goed. Er is heel veel voorbijgekomen en we hebben samen veel uren om tafel gezeten. Ik pak er twee onderwerpen uit die voor mij kenmerkend zijn voor het werken met de Adviesraad. De eerste is het opzetten van het CMD. Er is heel veel voorbijgekomen en we hebben samen veel uren om tafel gezeten.

Ik pak er twee onderwerpen uit die voor mij kenmerkend zijn voor het werken met de Adviesraad. De eerste is het opzetten van het CMD. Het lijkt nu heel gewoon dat de gemeente en partnerorganisaties in het sociaal domein op een eigen plek onder één dak zitten, intensief samenwerken, eenvoudig direct bereikbaar zijn. Maar dat was toen ik in 2010 begon wel anders. Organisaties zaten verspreid op verschillende plekken, de samenwerking en coördinatie was niet optimaal om maar voorzichtig te zeggen. Om over één adres en eenvoudige bereikbaarheid maar te zwijgen. En het was nu juist dat laatste waar de Adviesraad zich druk over maakte: een eigen herkenbaar telefoonnummer. “The devil is in the detail”, zeggen ze in Amerika. Het telefoonnummer leek een detail, maar voor het goed functioneren van het CMD vond de Adviesraad dit heel belangrijk. Dat eigen CMD telefoonnummer nummer is er gekomen, evenals het eigen herkenbare adres en logo.

Het andere onderwerp dat bij mij met een glimlach opkomt is de mantelzorg. Daarbij hebben wij toen samen een grote, ook vernieuwende stap gezet. Ik heb de Adviesraad gevraagd samen met de beleidsambtenaren van de gemeente het mantelzorgbeleid te schrijven. Dat was er nog niet en de (h)erkenning van de essentiële van rol van de mantelzorgers en de noodzaak van ondersteuning van deze vaak onzichtbare krachten maakte dit een belangrijk onderwerp. Die handschoen is door de Adviesraad enthousiast opgepakt. Dat was wel een flinke uitdaging omdat je dan van beleidsADVIESraad ineens de rol krijgt van mede-BELEIDSMAKER.

Onder de bezielende leiding van Dirk Grevink is dat toen geweldig opgepakt door een aparte werkgroep, wat uiteindelijk heeft geresulteerd in het mantelzorgbeleid dat door de gemeenteraad unaniem is vastgesteld.

Uiteraard niet dan nadat het beleidsvoorstel voor advies aan de Adviesraad was voorgelegd

Tja en wees eerlijk hoe vaak gebeurt dat.....

Ik vond dat een heel mooi voorbeeld van Civil Society denken en doen. Een onderwerp waar in die tijd veel over gesproken werd. Dit was ook de opmaat naar de erkenning van de groep mantelzorgers met de bijbehorende jaarlijkse waardering in november. De eerste keer met enkele tientallen mantelzorgers op de lijst. Onlangs hoorde ik dat er inmiddels al meer dan 500 mantelzorgers zijn geregistreerd, maar we weten ook dat het er nog veel meer zijn. Er blijft dus werk aan de winkel!

Ik kijk met veel plezier terug op de maandelijkse overleggen met de Adviesraad en het werken aan de onderwerpen in het sociaal domein. Want alhoewel duurzaamheid, wonen, wegen, groen en geld belangrijk zijn vormen de mensen het bindmiddel van de gemeenschap. En daarin speelt de Adviesraad een belangrijke rol als a-politieke vertegenwoordigers van die gemeenschap. Gefeliciteerd met dit mooie jubileum. Bedankt voor de fijne samenwerking en succes in de toekomst."

Jos de Bruin (huidig wethouder):

"Ik spreek bewust niet van Adviesraad Sociaal Domein- de huidige naam van het adviesorgaan. Vanaf 2006 was er namelijk al een voorganger: de Adviesraad Wmo. In 2015 ontstond na decentralisatie de Adviesraad Sociaal Domein (ASD). Het gebied van de Wmo adviesraad werd toen uitgebreid met de jeugd- en participatiewet en de speerpunten van welzijn.

De ASD geeft het college gevraagd en ongevraagd advies over eerder vermelde beleidsterreinen. Ze vertegenwoordigt daarbij mantelzorg, de seniorenraad, het Gehandicapten platform (CG) en Clientparticipatie (CLIP). Net als gemeenteraadsleden peilt de ASD de bevolking, maar dan meer vanuit het Sociaal Domein. Het hoge invoertempo van de transformatie en de complexiteit van de beleidsterreinen vraagt de nodige kennis van de ASD-leden. Zij brengen deze kennis vaak mee vanuit hun werkterrein en eigen ervaring.

Sinds mijn aantreden in 2019 heb ik maandelijks overleg met de ASD. Mijn ervaring is dat zij kritisch, maar constructief te werk gaan. Het schuurt soms als een uitgebracht advies niet geheel in het beleid wordt herkend. Of als de advisering zich beweegt op het snijvlak van beleid en uitvoering. Ook kan het zijn dat het tijdstip van adviesaanvraag een zorgvuldig advies in de weg staat. Alhoewel hierover afspraken zijn vastgelegd in een convenant, kan dit niet altijd worden voorkomen.

Desondanks ben ik tot op heden verheugd over de kwaliteit van de adviezen van het ASD. Hieruit blijkt niet alleen deskundigheid en betrokkenheid, maar ook oog voor beleids- en politieke processen. En, ondanks het landelijke signaal dat het steeds moeilijker wordt om vrijwilligers te werven, slaagt de ASD er nog altijd in de juiste mensen aan zich te binden.

Ik feliciteer de raad met het 15-jarig bestaan en kijk uit naar de voortzetting van de prettige samenwerking."

Ad van den Hurk ((oud-) secretaris):

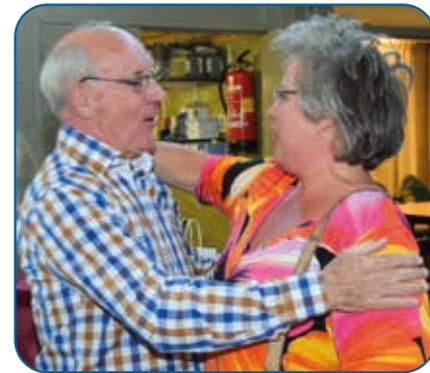
"Voor mij waren de afgelopen 15 jaren een zinvolle invulling van mijn beschikbare tijd in een leven zonder klassiek, betaald werk. Uitdagend. Geregeld succesvol. Soms stressvol. Ook wel eens teleurstellend. Noodzakelijk om onze bestuurders en beslissers (m/v) goed te laten wikken en wegen wat voor onze dorpsgenoten het beste zal zijn, alles overziende. Nooit een strijd om macht of beslissingsbevoegdheid; die ligt immers per definitie bij college en gemeenteraad. Niet om bemoeienis op zich, maar wel om begrip te vragen voor soms andere ideeën en overwegingen. Geen belangenbehartiging voor groep A of categorie B, maar gericht op welzijn van zoveel mogelijk personen en met nadrukkelijk oog voor de kwetsbare groepen (geestelijke of lichamelijke gezondheid, financieel).

Jammer eigenlijk dat het een feit is dat Wmo en andere sociale aangelegenheden voor de gemiddelde inwoner pas aandacht krijgen als iemand van dichtbij (gezin, familie, buur, vriend) er mee te maken krijgt. En dan wordt soms onnodig moeizaam een weg gevonden. Ondanks allerlei pogingen om meer bekendheid te kweken voor de mogelijkheden die er lokaal zijn. Dat geldt net zo goed voor een (uiterst noodzakelijk) CMD als voor instanties voor hulp en ook voor de Adviesraad. Daarom is ook de aandacht die de Adviesraad vraagt voor zijn derde lustrum van belang. Ik heb een goede, nee, uitstekende relatie met wethouders en beambten ervaren. Dat is van groot belang. Als die er is, dan straalt daar een erkenning uit van elkaar echt serieus nemen en dat laat felle strijd toe om standpunt A of advies B te bediscussiëren. Ik heb op dit punt duidelijke verschillen ervaren in de omgang met de 'gemeente' door de tijden heen, maar nooit heb ik die relatie als kil of onvoldoende ervaren. Van belang vind ik ook dat men weliswaar de onderlinge afspraken serieus neemt, maar die mogen niet prevaleren boven de goede gang van zaken. Dan wordt door beide kanten een kritische opmerking niet opgevat als een frontale aanval, maar eerder als een handreiking om er samen het beste van te willen maken.

Naar mijn gevoel hebben de raadsleden in de loop der jaren minder behoefte gevoeld in contact te treden met de Adviesraad. Ik hoop dat dit betekent dat zij vanuit zichzelf beter beslagen discussiëren en beslissen over veel lokale situaties op het sociaal domein. Komende jaren zullen minder aandacht van hen vragen over (op zich uiterst gewichtige) zaken als Dorpshuis en dan kunnen reacties van inwoners (en Adviesraad) over gebrekkige effectiviteit of resultaten in sociale aangelegenheden (bijvoorbeeld via CMD) eerder hun aandacht krijgen.

De Adviesraad ontleent zijn belang aan de vele lokale organisaties die er lid van zijn. Het is niet vreemd dat door de jaren heen de opdracht die elk lid hierin heeft, n.l. om een zo groot mogelijke bijdrage te leveren aan het sociale veld, wat verwatert. Zeker na COVID met de contactarmoede, zal het zaak zijn zich in te spannen dit weer op peil te brengen.

Op zijn tijd inschakelen van deskundigen van buiten (zoals via Zorgbelang-Brabant of Koepel waar know-how wordt verzameld) voor een oriëntatie bijeenkomst voor alle afgevaardigden in de Adviesraad zal stimulerend kunnen zijn. Met genoeg denk ik terug aan de meer dan waardevolle contacten met Saskia vd Broek, Lotte Penning, Gabi Conradi en eerder met Renske Mol en Eveline Monteiro. En dat geldt ook voor de coöperatie met beleidsmedewerkers van onze gemeente zoals Franc Das, (te kort) Jeroen Dings en eerder Luc Wijnheijmer en Wim Strijbosch. Zij verscholen zich niet achter hun bureau maar lieten blijken het werk van de Adviesraad op waarde te schatten.

Ten slotte: waar wordt door zoveel vrijwilligers zoveel bijgedragen aan een Son en Breugel waar het (gemiddeld) heerlijk toeven is. Dat kost de gemeente minder dan een paar scheten van een ingehuurd adviseur. Daar zal iedereen toch wel heel zuinig op zijn. De Adviesraad wordt alleen maar meer onmisbaar, vooral door de inhoudelijke bijdrage van de leden aan de werkgroepen. En door een bestuur dat zijn plaats en potenties kent in alle opzichten. Nooit had ik mijn jaren bij de Adviesraad willen missen, vooral door de heerlijke contactmomenten die er zijn geweest met zoveel mensen van bestuur, leden en gemeente. Dank daarvoor."

Gevraagd naar *anekdotes* inzake de Adviesraad bleef het stil: letterlijk niemand noemde een vermeldenswaardig voorval. "Een anekdote noemen? Nee, eigenlijk niet; er werd constant hard gewerkt en serieus vergaderd, zonder lolbroeken. Maar wel in een aangename sfeer." Prima toch!

En wat blijft de Adviesraad anno 2021 te doen?

In zijn folder beschrijft de Adviesraad zijn 'wettelijke taak' als volgt:

"Hij behartigt In Son en Breugel de belangen van alle doelgroepen, die vallen onder de Wet maatschappelijke ondersteuning, de Participatiewet en de Jeugdwet en is het eerste aanspreekpunt voor het college van B&W als het gaat om advies over deze wetten."

De samenwerking tussen de gemeente en de Adviesraad is geregeld in een convenant.

Er is maandelijks bestuurlijk overleg met een wethouder. Soms is er ook overleg met de ambtenaren, die bij het onderwerp betrokken zijn. Indien het college van Burgemeester en Wethouders van plan is een besluit binnen het sociaal domein te nemen vraagt het in de regel daaraan voorafgaand om advies. De Adviesraad kan ook eigen beweging advies uitbrengen. In geval het college afwijkt van een advies wordt dit vermeld en tevens aangegeven op welke gronden daarvan afgeweken is. Het sociaal domein is breder dan de aangegeven wetten. Er kan ook advies, gevraagd of ongevraagd, gegeven worden over onderwerpen als: eenzaamheid, mantelzorg, dementie, armoede, gezondheid, sport en (passend) onderwijs (beide laatste m.u.v. accommodaties).

